

Щоб глибше познайомитися і зрозуміти взагалі дрес-код Лесі Українки, потрібно прочитати її твори, а особливо показовий є її пізній твір «Лісова пісня». Звернувши увагу, як вона дає характеристики і описує одяг персонажів, як вона приземляє одяг Килини і як вона виглядає такою огрядною, у сільському костюмі, вона це добре знала і описувала. У Лукаша була вишита сорочка білим по білому, а Мавка фактично це Леся. Прочитавши цей твір можна побачити наскільки він автобіографічний, це людина яка оджила замкнено в лісі, а Леся замкнено в тому своєму середовищі, тому що вона не могла собі фізично дозволити бути активною.

Отже, Леся Українка – це великий приклад для наслідування незламаної та сильної духом постаті. Вона виступала етнокультурним маркером свого часу, навіть не тільки своєю творчістю, але й зовнішнім виглядом.

Список використаних джерел

1. Створювала власні тренди: улюблені модні образи Лесі Українки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.volynnews.com/news/all/stvoriuvala-vlasni-trendy-uliubleni-modni-obrazy-lesi-ukrayinky/> (дата звернення 15.03.2021). – Назва з екрана.
2. Стиль поетеси: З чого складався гардероб Лесі Українки [Електронний ресурс]. – <https://official-online.com/lmoda/trendy/lesia-ukrainka-wardobe/> (дата звернення 15.03.2021). – Назва з екрана.
3. Якою була мода в епоху Лесі Українки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://harpersbazaar.com.ua/fashion/trend/yakoyu-bula-moda-v-epohu-les-ukranki/> (дата звернення 15.03.2021). – Назва з екрана.

Коробко В. В., здобувачка вищої освіти 1 курсу, група ПУА-201

Науковий керівник – **Колєватов О. О.**, к.і.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м.Чернігів, Україна)

РОЗВИТОК ДРУКАРСТВА В УКРАЇНІ В XV-XVII СТ.

Споконвіку книги мали дуже велике значення для людини. Ще з давніх-давен усі намагалися якимось чином зберегти та передати інформацію. Раніше це робилося за допомогою наскельних малюнків або за допомогою орнаментів, а пізніше люди навчилися та почали писати. Спочатку це відбувалися вручну, писали на клаптиках паперу чи на папірусі, потім почали збирати написані листи у томи. Але згодом люди почали писати літописи та книжки. Найперші книжки виготовлялися зі шкіри тварин, папірусу, бамбуку, кори дерев, листя, глини, або навіть шовку. Спочатку вони почали з'являтися в Європі приблизно в XIII столітті та виготовлялися доволі довго, адже писалися вручну і коштували дуже дорого, тому книжки могли собі дозволити лише дуже заможні люди. Потім, при церквах та монастирях, почали з'являтися скрипторії – майстерні, у яких переписувалися книги та тексти, але це була дуже довготривала та не проста праця.

Але людський розвиток не стояв на місці, тому згодом, під час піднесення розвитку ремесел, почали з'являтися друкарні, які ознаменували новий прорив у книгописанні. Найперша друкарня з'явилася у Китаї, але це питання доволі спірне, тому що саме в Європі, у Німеччині, ідейником та новатором встав Йоган Гутенберг.

Щодо друку слов'янською мовою та друкарство в Україні можна сказати наступне. У 1491 році у Кракові друкар Швайпольт Фіоль видав три, одні з найперших, книги:

«Осмигласник», «Тріюдь цвітна» та «Часословець», надруковані кирилицею. В Україні першою друкованою книгою вважається «Апостол» Івана Федорова.

Але, за даними деяких дослідників, історію українського друкарства розпочав міщанин зі Львова, Степан Дропан [1; с. 164], ще у XV ст., а саме початком друку вважається заснування його друкарні у 1460 році [2]. Тобто, все ж питання щодо появи друкарства в Україні залишається відкритим: деякі вважають, що перша друкарня в Україні з'явилася у Львові у міщанина Степана Дропана, інші ж вважають, що першодрукарем України став Іван Федоров. Та все ж більшість критиків кажуть про те, що першою стала саме Львівська друкарня Івана Федорова.

Львівська друкарня була створена в основному для забезпечення потреб та бажань міщан і простих людей, що хотіли та вміли читати. Створення друкарні мало своє підґрунтя, адже Львів здавна славився всебічним розвитком мистецтва, живопису, архітектури, а з появою друкарні і літератури. А от сам друкар, Іван Федоров, вважався мандрівним друкарем, який працював у Москві та Білорусії, а от до Львова він приїхав, коли він почав розвиватися, набирати оберти та оживати культурно та економічно. Саме тут друкарня почала працювати на початку 1573 року та проіснувала близько року, випустивши «Апостол», а пізніше в друк вийшов один із перших посібників для читання у Східній Європі – «Буквар» [3]. Найвідоміші книжки та друки з Львівської друкарні: «Очаг», «Євангеліє», «Зоря Галицка», «Псалтир», «Слово», «Літургія», «Осмигласник», «Січові Вісти», «Трифологійон», «Ірмологійон», «Вечерниця», «Галицько-Руської Матиці», «Просвіта» [4].

Другою за відомістю та відкриттям в Україні стала Острозька друкарня. Вона також була під проводом Івана Федорова, але збудована та відкрита за кошти та ініціативи князя Костянтина Василя Острозького у 1577-1579 роках [5]. У 1580 р. були надруковані «Псалтир» та «Новий Завіт», а у 1581 р. – «Острозька Біблія», яка була написана церковнослов'янською мовою. Одними із найвідоміших книжок, що вийшли друком в Острозі, стали: «Новий Завіт», «Псалтир», «Требник», «Молитвослов», «Часослов», та багато інших. А згодом, у 1625 р., на Житомирі з'явилася одна із перших паперових фабрик в Україні, яка розробила новий друкарський шрифт, що піднесло друкарство в Україні на вищий рівень. Тому вже до 1648 року існувало та функціонувало близько 25-ти українських друкарень.

Щодо розвитку друкарства в часи Гетьманщини та Руїни можна відстежити деякі закономірності, стрибки та падіння розвитку. З одного боку, у ті часи почалося піднесення української культури, літератури, мистецтва, церковного життя, освіти та науки, але у той же час відстежуються деякі утиски з боку інших країн, до складу яких частково входили українські землі. Ще за часів гетьмана Петра Дорошенка було сказано, що: «Гімназія, теж школи, в котрих би по латині учено, і друкарні, колько їх потреба будет, аби без трудності становити било вольно, і вольно науки отпраовати і книги всякіє друковати» [6]. Неабияким проривом у розвитку українського друкарства стало створення на Лівобережжі, у Новгороді-Сіверському, книговидавництва у 1674 р., а пізніше ця друкарня почала функціонувати в Чернігові.

Беручи до уваги саме часи Руїни, то ситуація стала набагато важчою. Діяльність приватних друкарень практично унеможлилювалася, що спричиняло деякий дефіцит та недостачу друку. На той час існувало чотири друкарні: три лаврських та одна Київська, а пізніше залишилося лише три з них. Деякі міщани намагалися відкривати свої друкарні знову і знову, але все було марно, адже, по-перше, на це йшло багато коштів, а по-друге, друк частково був під заборорою. Пізніше друк у чернігівських та київських друкарнях взагалі був повністю заборонений.

Аналізуючи весь опрацьований та досліджений матеріал, без сумніву можна сказати, що поява друкарства в Україні ознаменувала підвищення масово-культурного рівня. Поява друкарень допомогла людям відкрити для себе новий світ та відчутти розумовий розвиток. Головним відкриттям для України став Іван Федоров, що посприяв появі двох найвідоміших українських друкарень: Львівської та Острозької. Щодо пізнішого періоду, то можна відстежити зміни у розвитку друкарства, а саме піднесення, а водночас, і занепад українського друку, адже за часів Гетьманщини книгодрукування розвивалося, спостерігався розквіт не тільки цієї справи, а й культури, науки, освіти, літератури та мистецтва. А от в часи Руїни розвиток друкарства призупинився, адже умови для розвитку були жакливі, а часто і неможливі, що фактично спричинило деякий занепад українського друкарства. Тому українське друкарство розвивалося неоднозначно, переживало і злети, і падіння.

Список використаних джерел

1. Тимошик. М.С. Друкарство // Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко та ін. 2-е вид. випр. і доп. / НАН України; Інститут мовознавства імені О. О. Потебні НАН України; Інститут української мови НАН України. К.: Українська енциклопедія, 2004. 824 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://archive.org/details/UkrMovEnts/page/n163/mode/2up?view=theater>
2. Українці у світі – Степан Дропан. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://web.archive.org/web/20151119072734/http://www.ukrainians_world.org.ua/peoples/cb652ff16fab9bcb/
3. Орос О. Техніко-художні особливості початків українського книгодрукування // Друкарство. 2003. № 2. С. 82-87.
4. Запаско Я., Мацюк О. Львівські стародруки: Книгознавчий нарис / Худож. І.П. Плєсканко. Львів: Каменяр, 1983. 175 с.
5. Запаско Я., Мацюк О., Стасенко В. Початки українського друкарства. Львів: Центр Європи, 2000. 224 с..
6. Ткаченко М. (під псевд. М. Михайленко). Про київські стародруки XVII і початку XVIII ст. (1616-1721 рр.) // Бібліологічні вісті, 1924, № 1-3.

Лапа А. С., здобувач вищої освіти 1 курсу, група ФАМ -201

Науковий керівник – **Колеватов О. О.**, к.і.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

АННА ЯРОСЛАВНА – КОРОЛЕВА ФРАНЦІЇ

Ім'я дочки великого київського князя Ярослава Володимировича Мудрого Анни завжди викликало неабиякий інтерес учених та всіх, хто цікавиться історією Київської Русі. Анна Ярославна відіграла важливу роль в історії Франції, і практично жоден нарис про минуле цієї держави не оминає увагою постать цієї легендарної жінки. Ця загадкова жінка залишила по собі багато таємниць, над розв'язанням яких билися десятки дослідників [1].

Анна Ярославна народилася між 1024 і 1032 роками у граді Кия. «...Я народилася багато століть тому і була дочкою київського князя Ярослава Мудрого. Власне, однією з його доньок, найменшою. Про мене історики сьогодні пишуть десь приблизно так: «Майбутня королева Франції в дитинстві була схожа на янгола. Золотаві кучері, милий пустотливо-бешкетний погляд робили її зовнішність неповторною». Mersi». Прочитуємо